

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

SÚHRNNÁ SPRÁVA

o výsledku kontroly
nakladania s majetkom a majetkovými právami vo vybraných obciach

Predkladá

Ing. Karol Mitrík
predseda
Najvyšší kontrolný úrad
Slovenskej republiky

Materiál obsahuje

1. Súhrnnú správu o výsledku
kontroly

Bratislava august 2015

Zhrnutie

Kontrolná akcia bola vykonaná v ôsmich subjektoch územnej samosprávy. Účelom kontrolnej akcie bolo v kontrolovaných subjektoch preveriť dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri nakladaní s majetkom a majetkovými právami vo vybraných obciach s osobitným zreteľom na výhodnosť uzatvorených zmlúv a prenechávania majetku tretím osobám na základe dôvodu hodného osobitného zreteľa.

Cieľom kontrolnej akcie bolo zistiť, či bol dostatočne odôvodnený predaj a prenájom majetku obce z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

V prvej časti bola kontrola zameraná na preverenie procesov pri schvaľovaní, zmenách a plnení rozpočtov, s dôrazom na kapitálové príjmy a výdavky. Nedostatky boli zistené pri dodržiavaní zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, zákona o obecnom zriadení a zákona o štátnej štatistike.

V druhej časti kontroly sa Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky zamerail na dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri evidencii, odpisovaní a inventarizácii majetku. Kontrolou boli preukázané porušenia zákona o účtovníctve, najmä pri dodržiavaní predpísaných postupov účtovania a vedení účtovníctva.

Tretia časť kontroly bola zameraná na dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri obstarávaní dlhodobého majetku, pri zverejňovaní zmlúv a faktúr, zároveň bolo preverené dodržiavanie zákona o obmedzení platieb v hotovosti. Kontrolou boli preukázané porušenia zákona o verejnom obstarávaní, zákona o účtovníctve, zákona o slobode informácií a zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Štvrtá časť kontroly bola zameraná na nakladanie s majetkom kontrolovaných subjektov, jeho predaj a prenájom a na nakladanie s evidovanými pohľadávkami. Preukázané bolo nedodržiavanie zákona o majetku obcí, Občianskeho zákonníka a zákona o nájme a podnájme nebytových priestorov. Pri preverení pohľadávok kontrola poukázala na porušenia zákona o účtovníctve a zákona o majetku obcí.

Posledná časť kontroly bola zameraná na preverenie účinnosti vnútorného kontrolného systému zavedeného v kontrolovaných subjektoch. Zistené boli viaceré porušenia zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite a zákona o obecnom zriadení.

Na základe vykonaných kontrol prijali kontrolované subjekty spolu 48 opatrení na odstránenie zistených nedostatkov.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky dal po výkone kontroly kontrolovaným subjektom celkom 34 odporúčaní na odstránenie nedostatkov zistených počas kontroly. Odporúčania boli dané vo všetkých kontrolovaných oblastiach. Zamerané boli najmä na odstránenie stavu, pri ktorom dochádzalo k nesúladu so všeobecne záväznými právnymi predpismi, ale aj na odstránenie rizík, ktoré zakladali predpoklad, že by k porušeniu všeobecne záväzných právnych predpisov mohlo dôjsť v budúcnosti.

Podrobné údaje z vykonaných kontrol sú uvedené v protokoloch o výsledkoch kontrol za jednotlivé kontrolované subjekty, zverejnených na webovej stránke Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky www.nku.gov.sk v sekcii kontrolná činnosť.

Súhrnná správa o výsledku kontroly

Kontrolná akcia bola vykonaná v súlade s plánom kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky na rok 2015. Účelom kontrolnej akcie bolo preveriť dodržiavanie všeobecne záväzných predpisov pri nakladaní s majetkom a majetkovými právami vo vybraných obciach s osobitným zreteľom na výhodnosť uzatvorených zmlúv a prenechávania majetku obcí tretím osobám na základe dôvodu hodného osobitného zreteľa.

Predmetom kontroly bol rozpočet obce (s dôrazom na kapitálové príjmy a výdavky), stav, vývoj a evidencia majetku, dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri obstaraní dlhodobého majetku, nakladanie s majetkom a majetkovými právami, spoľahlivosť vnútorného kontrolného systému.

Kontrolovaným obdobím bol rok 2014, v prípade potreby objektívneho zhodnotenia kontrolovaných skutočností aj predchádzajúci rok, resp. nasledujúci rok.

Kontrolovanými subjektmi boli obce Čab, Marcelová, Neded, Obid, Pozba, Topoľčianky, Výčapy - Opatovce, Žihárec (ďalej aj „kontrolovaný subjekt“ alebo „obec“).

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1. Rozpočet obce (s dôrazom na kapitálové príjmy a výdavky)

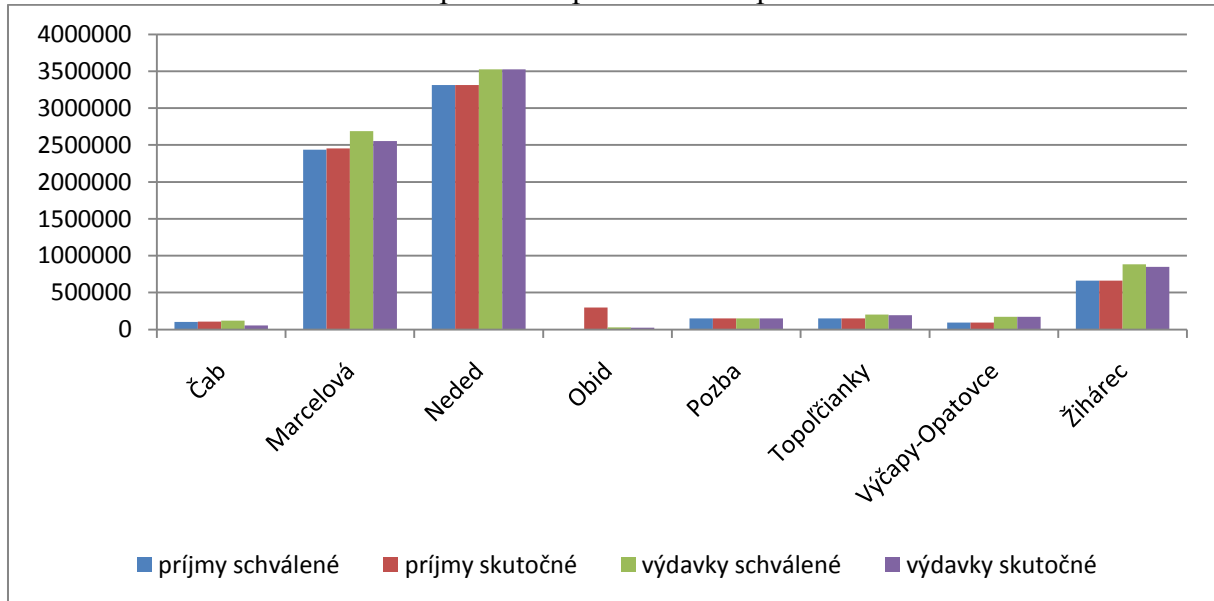
Rozpočet bol v kontrolovanom období základným nástrojom finančného hospodárenia vo všetkých kontrolovaných subjektoch. V šiestich prípadoch boli rozpočty na rok 2014 schválené príslušným zastupiteľstvom v roku 2013, v dvoch prípadoch (obce Neded a Topoľčianky) hospodáril kontrolovaný subjekt časť roka 2014 v rámci rozpočtového provizória.

Rozpočty kontrolovaných subjektov boli zostavené ako viacročné rozpočty (s výnimkou obce Obid) na roky 2014 – 2016, pričom rozpočty na rok 2014 mali záväzný a rozpočty na roky 2015 a 2016 mali nezáväzný charakter. Rozpočty na rok 2014 boli v piatich prípadoch zostavené aj v programovej štruktúre (s výnimkou obce Obid) s rôznym počtom programov. V dvoch prípadoch (obce Čab a Žihárec) obecné zastupiteľstvo rozhodlo v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy o neuplatňovaní programového rozpočtu. Rozpočty boli členené na bežné rozpočty, kapitálové rozpočty a rozpočty finančných operácií. Návrhy rozpočtov boli pred schvaľovaním v príslušnom zastupiteľstve riadne zverejnené a boli k nim vypracované (okrem obce Obid) stanoviská hlavných kontrolórov. Súčasťou rozpočtov obcí na rok 2014 boli príjmy a výdavky organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti kontrolovaných subjektov, na ktoré boli po schválení vykonané rozpisy rozpočtov.

Kapitálový rozpočet na rok 2014 bol v jednej obci schválený ako vyrovnaný, v dvoch prípadoch bol schválený ako prebytkový a v piatich prípadoch bol schválený ako schodkový.

Schodky kapitálových rozpočtov v piatich obciach boli kryté prebytkami bežných rozpočtov v príslušnom rozpočtovom roku, prijatím investičných úverov a zostatkami finančných prostriedkov obcí z minulých rokov.

Graf č. 1 – Schválené a skutočné plnenie kapitálového rozpočtu za rok 2014 v eur

Kontrolou zostavenia, úprav a plnenia rozpočtov kontrolovaných subjektov za rok 2014 boli zistené nasledovné porušenia zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy:

- v obci Obid nebol zostavený rozpočet v programovej štruktúre, nebol zostavený viacročný rozpočet, rozpočet neobsahoval zámery a ciele programov,
- obec Čab zaradila do kapitálových príjmov dotáciu určenú na úhradu bežných výdavkov,
- v štyroch obciach (Marcelová, Neded, Obid, Pozba) neboli vykonané potrebné zmeny rozpočtu rozpočtovým opatrením, v obci Topoľčianky boli niektoré úpravy rozpočtu vykonané až po čerpaní výdavkov,
- v štyroch obciach (Marcelová, Obid, Pozba, Výčapy - Opatovce) nebola vedená operatívna evidencia o rozpočtových opatreniach vykonaných v priebehu rozpočtového roka,
- obec Neded nesprávne uplatnila rozpočtovú klasifikáciu pri triedení výdavkov rozpočtu,
- obec Obid nemala schválený rozpočet v členení minimálne na úrovni hlavnej kategórie ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie,
- v obci Čab pred prijatím úveru nebolo hlavným kontrolárom preverené dodržanie podmienok na prijatie návratných zdrojov financovania.

Porušenia pri zostavení, úprave a plnení rozpočtov v zmysle zákona o obecnom zriadení boli zistené v obciach Čab a Topoľčianky, keď starostami vykonaná zmena rozpočtu bola nad rámec oprávnenia, ktoré im určilo obecné zastupiteľstvo.

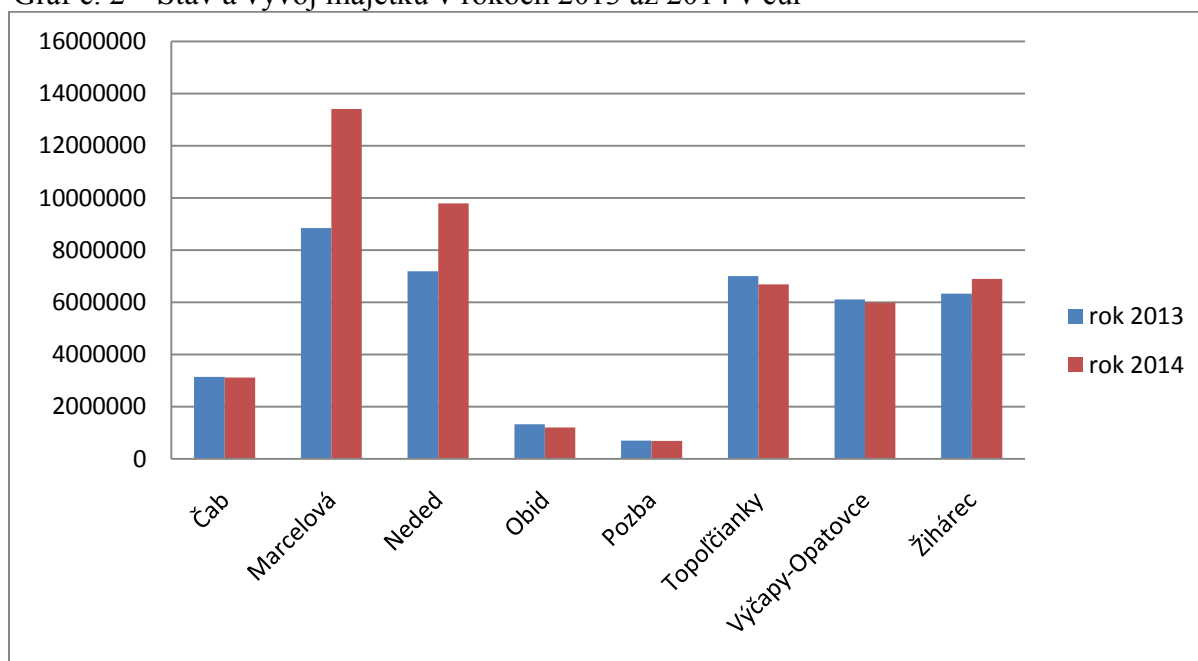
Porušenia v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy boli zistené v obciach Obid, Topoľčianky a Žihárec, keď pri čerpaní výdavkov nesprávne uplatnili rozpočtovú klasifikáciu.

V dvoch prípadoch boli porovnaním schváleného rozpočtu a finančného výkazu FIN 1-12 zistené rozdiely, číselné údaje vo finančných výkazoch obcí Obid a Pozba neboli kvantifikované spoľahlivo, čím tieto obce nepostupovali v súlade so zákonom o štátnej štatistike.

2. Stav, vývoj a evidencia majetku

K 31.12.2014 hospodárili kontrolované subjekty s majetkom v zostatkovej cene 47,73 mil. eur, čo predstavovalo medziročný nárast majetku oproti predchádzajúcemu roku o 7,13 mil. eur. Najväčší podiel na majetku 91,58 % tvoril neobežný majetok v zostatkovej cene 43,71 mil. eur. Takmer 21 mil. eur bolo krytých vlastným imaním kontrolovaných subjektov a viac ako 10 mil. eur cudzími zdrojmi krytia. Viac ako 16 mil. eur zdrojov krytia tvorilo časové rozlíšenie, najmä finančné prostriedky poskytnuté kontrolovaným subjektom z rozpočtov Európskej únie a štátneho rozpočtu Slovenskej republiky. Údaje o stave a vývoji majetku kontrolovaných subjektov v roku 2014 oproti roku 2013 sú uvedené v grafe č. 2.

Graf č. 2 – Stav a vývoj majetku v rokoch 2013 až 2014 v eur

Vo všetkých ôsmich obciach bola vykonaná kontrola evidencie a inventarizácie dlhodobého majetku. Zistené boli nasledovné porušenia zákona o účtovníctve:

- obce Čab a Neded na účte 021 – Stavby nezvyšovali ocenenie jednotlivých stavieb o náklady na dokončené technické zhodnotenie v zmysle postupov účtovania, ale ho zaradili do majetku ako samostatnú stavbu, v obciach Obid a Pozba vznikli nesprávnym účtovaním na tomto účte rozdiely medzi hlavnou knihou a inventúrnym súpisom, v obci Čab neboli do obstarávacej ceny majetku zaúčtované výdavky hradené za stavebný dozor a projektovú dokumentáciu, obec Žihárec na tomto účte zaradila do majetku obce neskolaudovaný chodník, obec Marcelová neúčtovala na tomto účte ukončenú investičnú akciu,
- stav a pohyb majetku na účte 022 – Samostatné hnuiteľné veci a súbory hnuiteľných vecí v obci Čab neboli preukázané relevantnými dokladmi, v obci Obid bol nesprávne zaradený majetok a nesprávne prenesený zostatok pri prechode na nový účtovný softvér, v obci Pozba na tomto účte neboli vedené inventárne karty,
- v obci Pozba na účte 023 – Dopravné prostriedky boli nesprávne účtované odpisy dopravného prostriedku, do účtovníctva obce nebol zaradený zakúpený majetok,

- obec Topoľčianky na účte 029 – Ostatný dlhodobý majetok evidovala majetok v rozpore s internou smernicou a so zásadami pre členenie a účtovanie dlhodobého hmotného majetku,
- obec Obid nemala niektoré pozemky zapísané na listoch vlastníctva a v inventúrnych súpisoch, neúčtovala o obstaraní a vyradení pozemkov, zaúčtovala kúpu pozemkov v cene 21 208,00 eur do nákladov na účet 507 – Predaná nehnuteľnosť, obec Čab nezaevidovala do majetku obce prírastky pozemkov, obec Pozba nevedla k pozemkom inventárne karty, nemala ocenené pozemky, o týchto pozemkoch neúčtovala, obce Marcelová, Pozba, Výčapy - Opatovce a Žihárec nemali účtovný zápis na syntetickom účte 031 - Pozemky podrobne rozvedený na analytických účtoch, obce Pozba a Výčapy - Opatovce nemali pozemky správne evidované v inventúrnom súpise, obce Obid, Žihárec a Výčapy - Opatovce neúčtovali o zámene pozemku, obec Žihárec vyradila pozemky v sume, ktorá predstavovala tržby za predané pozemky,
- obce Marcelová, Pozba a Výčapy - Opatovce neúčtovali na účte 032 - Umelecké diela a zbierky o insígnii, starostovskej reťazi,
- obec Výčapy - Opatovce na účte 042 - Obstaranie dlhodobého hmotného majetku nesprávne evidovala finančný príspevok pre separovaný zber a príslušenstvo k nájomným bytom, obec Obid na tomto účte neúčtovala o obstaraní dlhodobého majetku okrem autobusovej čakárne, obec Topoľčianky účtovala na tento účet úhradu poskytnutých preddavkov,
- obce Marcelová a Výčapy - Opatovce neúčtovali o územnom pláne obce na príslušnom účte 019 - Dlhodobý nehmotný majetok, v obci Obid pri prechode na nový účtovný program nedodržali postupy účtovania,
- obce Marcelová a Neded neúčtovali o poskytnutí preddavku na účte 052 - Preddavky na dlhodobý hmotný majetok,
- obec Pozba nepredložila odpisový plán, neúčtovala odpisy dlhodobého majetku mesačne,
- v obci Obid niektoré účtovné doklady neobsahovali údaje o cene za mernú jednotku a vyjadrenie množstva, pohľadávky obce neboli účtované správne,
- obec Čab nevykonala inventarizáciu všetkých druhov majetku evidovaného v účtovníctve, nevyhotovila účtovné záznamy, ktorými by preukázala vecnú správnosť účtovníctva, neúčtovala časové rozlíšenie z výnosov majetku a nevykonala inventarizáciu predpísaným spôsobom,
- v obci Neded inventúrne súpisy neobsahovali zákonom stanovené náležitosti, zároveň spolu s obcou Obid nevykonali inventarizáciu všetkých účtov, na ktorých v priebehu roka účtovali,
- obce Obid a Pozba pri porovnaní skutočného stavu s účtovným stavom neuviedli, resp. nevyšli v inventarizačnom zápise skutočné inventarizačné rozdiely, nevykonali inventarizáciu všetkých účtov, inventúrne súpisy a inventarizačný zápis neobsahovali náležitosti v zmysle zákona, inventarizácia majetku bola vykonaná formálne,
- obec Žihárec nevykonala fyzickú inventúru hmotného dlhodobého majetku, nevypracovala inventúrne súpisy tohto majetku a neporovнала stav v inventúrnych súpisoch so stavom majetku v účtovníctve,
- vo všetkých kontrolovaných subjektoch nebolo účtovníctvo vedené správne, úplne a preukázateľne a neboli dodržané postupy účtovania.

3. Dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri obstarávaní dlhodobého majetku

Kontrolné skupiny preverili dodržiavanie postupov vo verejnom obstarávaní pri zadávaní zákaziek na dodanie tovaru a stavebných prác podľa zákona o verejnom obstarávaní. Preverené boli výdavky v celkovej sume 724 854,78 eur vynaložené na obstaranie dlhodobého majetku.

Pri dodržiavaní zákona o verejnom obstarávaní boli zistené nasledovné nedostatky:

- v šiestich obciach (Čab, Marcelová, Obid, Pozba, Topoľčianky a Žihárec) kontrolované subjekty nezverejnili súhrnnú správu o zákazkách s cenami vyššími ako 1 000,00 eur,
- obec Neded v štyroch prípadoch nestanovila predpokladanú hodnotu zákazky,
- v obci Marcelová v dvoch prípadoch, v obci Neded v troch prípadoch boli zákazky zadané priamo bez vykonania verejného obstarávania,
- obce Neded a Žihárec nemali v elektronickom úložisku zriadený profil verejného obstarávateľa,
- obec Obid neevidovala všetky doklady a dokumenty päť rokov od uzavretia zmluvy, z dôvodu nearchivovania dokladov z vykonaného verejného obstarávania nebolo možné overiť dodržanie cien v rámci cenovej ponuky a cien obstarania s výškou skutočnej úhrady za predmet zákazky,
- v obci Topoľčianky v dvoch prípadoch došlo k rozdeleniu zákazky na dve samostatné zákazky, bol zvolený taký spôsob určenia predpokladanej hodnoty zákaziek, ktorým sa obec vyhla použitiu postupu pri podlimitných zákazkách, pričom išlo o rovnaké plnenie z hľadiska miestneho, funkčného aj časového, nebola dodržaná lehota na zaslanie informácie Úradu pre verejné obstarávanie o uzatvorení kúpnej zmluvy.

V troch obciach (Neded, Obid, Pozba) kontrolované subjekty nezverejnili všetky povinné informácie v zmysle zákona o slobodnom prístupe k informáciám.

V obci Topoľčianky bolo kontrolnou skupinou zistené porušenie finančnej disciplíny v sume 3 400,00 eur v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy tým, že boli poskytnuté dodávateľovi projektovej dokumentácie preddavky, ktoré neboli vopred v zmluve písomne dohodnuté.

4. Nakladanie s majetkom a majetkovými právami

Kontrolné skupiny preverili predaj a prenájom dlhodobého majetku vo všetkých kontrolovaných subjektoch. Kontrolou boli zistené nasledovné porušenia zákona o majetku obcí:

- obec Čab pri prenájme reklamnej plochy neuplatnila princíp stanovenia obvyklého nájomného, resp. prípad hodný osobitného zreteľa, neuplatnila všetky právne prostriedky na ochranu svojho majetku,
- obec Marcelová odovzdala prevádzaný majetok kupujúcemu pred uhradením kúpnej ceny, uzavretím zmluvy o budúcej kúpnej zmluve sa obec vystavila riziku zaplatenia vysokej pokuty, nevyužila v dvoch prípadoch možnosť prenájmu majetku cez obchodnú verejnú súťaž, nezaslala dvom nájomcom výzvy ani upomienky na zaplatenie nájomného za prenájom majetku,
- obec Obid aj napriek neuhradeniu kúpnej ceny umožnila kupujúcemu nadobudnúť vlastnícke právo vkladom predmetného pozemku do katastra nehnuteľností,

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

- v obciach Neded, Obid a Výčapy - Opatovce zásady hospodárenia neupravovali všetky zákonom predpísané náležitosti,
- obec Obid nepreukázala postup, akým bol dlhodobý hmotný majetok v celkovej obstarávacej cene 2 655,52 eur vyradený z evidencie majetku, k likvidovanému majetku nepredložila doklady o odovzdaní vyradeného majetku do zberu, resp. protokoly z fyzickej likvidácie majetku, čím nezabezpečila ochranu vyradeného majetku proti strate alebo zneužitiu, v jednom prípade nebola upravovaná výška nájmu o mieru inflácie napriek tomu, že v nájomných zmluvách bola takáto úprava výšky nájmu dohodnutá, neboli uplatňované úroky z omeškania nájmu, v dvoch prípadoch nebol v nájomných zmluvách určený spôsob a termín splatnosti nájmného,
- obec Výčapy - Opatovce v jednom prípade nepreukázala, že prenechávala svoj majetok do nájmu najmenej za také nájomné, za aké sa v tom čase a na tom mieste obvykle prenechávajú do nájmu na dohodnutý účel veci toho istého druhu alebo porovnateľné veci, obec Pozba nepreukázala zverejnenie zámeru na odpredaj pozemkov na základe obchodnej verejnej súťaže v regionálnej tlači,
- v obci Topoľčianky bolo v jednom prípade prenájmu nebytového priestoru dohodnuté nižšie nájomné, ako bolo stanovené vo všeobecne záväznom nariadení obce o cenách nájmu, pričom obec prenajala nebytové priestory priamym prenájomom poslancovi obecného zastupiteľstva,
- obec Žihárec pri predaji nehnuteľnosti s jedným bytom a pozemkom aplikovala nesprávny spôsob prevodu majetku, keď uvedené nehnuteľnosti previedla priamym predajom za cenu nižšiu, ako bola všeobecná hodnota majetku.

Kontrolou nájmných zmlúv bolo zistené porušenie:

- Občianskeho zákonníka, keď obec Čab bezplatne prenajala súkromnej základnej umeleckej škole priestory, v obci Obid bola vykonaná oprava v znení textu zmluvy prečiarknutím slova,
- zákona o nájme a podnájme, keď obec Obid nestanovila spôsob a termín splatnosti nájmného a služieb súvisiacich s nájmom pozemku a s nájmom nebytových priestorov.

Pri kontrole nájmných zmlúv so zameraním na postup kontrolovaného subjektu pri prenechávaní majetku do prenájmu, stanovenie ceny nájmu a zverejnenie nájmných zmlúv bolo zistené, že v šiestich obciach (okrem obcí Topoľčianky a Neded) nemali žiadnym interným predpisom upravené sadzby za dlhodobý prenájom prebytočného nehnuteľného majetku, o stanovení výšky nájmu rozhodovali obecné zastupiteľstvá prijatím uznesenia.

Tabuľka - Vybrané ukazovatele

Por. č.	Ukazovateľ	Spôsob výpočtu	Hodnota
1.	Počet nehnuteľností v majetku obcí celkom	Budovy zapísané v katastri nehnuteľností obcí okrem bytových domov	213
2.	Počet nájmných zmlúv spolu	Nájomné zmluvy na prenájom nebytových priestorov (okrem bytov)	116
3.	Výška obecného majetku na 1 obyvateľa	Majetok celkom / počet obyvateľov k 31.12.2014 = 47 732 811,10 eur/16 249	2 937,58 eur
4.	Transparentnosť predaja nehnuteľného majetku	Počet predajov/prenájomov majetku formou: - obchodnej verejnej súťaže - dobrovoľnej dražby - priameho predaja - osobitného zreteľa (predaj/prenájom/obce)* - iné (§9a ods. 8 písm. a), b), c) zákona o majetku obcí)	predaje/obce 4/4 0/0 2/2 11/5/6* 5/3

V roku 2014 mali kontrolované subjekty vo vlastníctve spolu 213 budov - nehnuteľností zapísaných na listoch vlastníctva. V ôsmich obciach bolo uzatvorených 116 nájomných zmlúv na prenájom nebytových priestorov.

Výška obecného majetku na 1 obyvateľa v obci Čab predstavovala hodnotu 4 050,75 eur, v obci Marcelová 3 495,34 eur, v obci Neded 2 916,86 eur, v obci Obid 1 051,35 eur, v obci Pozba 1 344,84 eur, v obci Topoľčianky 2 420,07 eur, v obci Výčapy - Opatovce 2 735,07 eur a v obci Žihárec 4 062,57 eur. Spolu za všetky obce táto hodnota predstavovala sumu 2 937,58 eur na jedného obyvateľa.

V roku 2014 v šiestich obciach (Marcelová, Obid, Pozba, Topoľčianky, Výčapy - Opatovce, Žihárec) obecné zastupiteľstvá týchto obcí trojpätinovou väčšinou všetkých poslancov rozhodli v 16-tich prípadoch o predaji (11), resp. prenájme (5) majetku z dôvodov hodných osobitného zreteľa v zmysle zákona o majetku obcí. Dve obce (Čab a Neded) inštitút osobitného zreteľa nevyužili.

Pri prevodoch majetku obce z dôvodu hodného osobitného zreteľa musí byť osobitný zreteľ v zmysle zákona o majetku obcí zdôvodnený. Kontrolované subjekty uvádzali nasledovné dôvody pri týchto prevodoch majetku:

- v obci Obid v dvoch prípadoch išlo o vyrovnanie uličnej čiary, v jednom prípade išlo o dlhodobý prenájom pozemku s výsadbou viniča,
- v obci Marcelová pri prenájme majetku išlo v troch prípadoch z dôvodu dlhodobého nezájmu o nevyužívanie priestorov v kultúrnom dome, na štadióne, v kancelárii a v dvoch prípadoch išlo o prenájom nevyužívaného pozemku,
- v obci Pozba v jednom prípade oplotením pozemku majiteľa znemožnili vstup na pozemok kupujúceho pracovníkom vodárni a elektrární,
- v obci Topoľčianky v jednom prípade zámenou nehnuteľností odstránili nevyhovujúce podmienky na vyučovanie žiakov základnej školy, v druhom prípade odkupované pozemky slúžili ako prístupová cesta k areálu kupujúceho,
- v obci Výčapy - Opatovce v jednom prípade rozhodnutím správy katastra došlo k zmene katastrálneho územia, v druhom prípade došlo k zámene dvoch pozemkov, z ktorých sa na jednom nachádzal peší chodník dlhodobo využívaný občanmi obce,
- v obci Žihárec boli v troch prípadoch dôvody na predaj pozemku také, že nadobúdatelia mali svoje nehnuteľnosti v susedstve s pozemkami, ktoré udržiavali v čistote, a tak zabránili nelegálnej skládke odpadu.

Cieľom kontrolnej akcie bolo zistiť, či bol predaj, prenájom majetku obce z dôvodov hodných osobitného zreteľa dostatočne odôvodnený. Tieto dôvody by sa mali uplatňovať len vtedy, ak by použitie iných postupov malo viesť k narušeniu alebo k poškodeniu iného významného záujmu obce alebo práv a právom chránených záujmov jej obyvateľov.

Na základe vyššie uvedených dôvodov môžeme konštatovať, že vo všetkých šiestich obciach (Marcelová, Obid, Pozba, Topoľčianky, Výčapy - Opatovce a Žihárec), ktoré v roku 2014 realizovali prevod majetku z dôvodov hodných osobitného zreteľa bol v 16-tich prípadoch osobitný zreteľ zdôvodnený a schválený trojpätinovou väčšinou všetkých poslancov príslušnej obce v zmysle zákona. Platný zákon o majetku obcí v čase výkonu kontroly nedefinoval kritériá, na základe ktorých mohla obec využiť inštitút osobitného zreteľa.

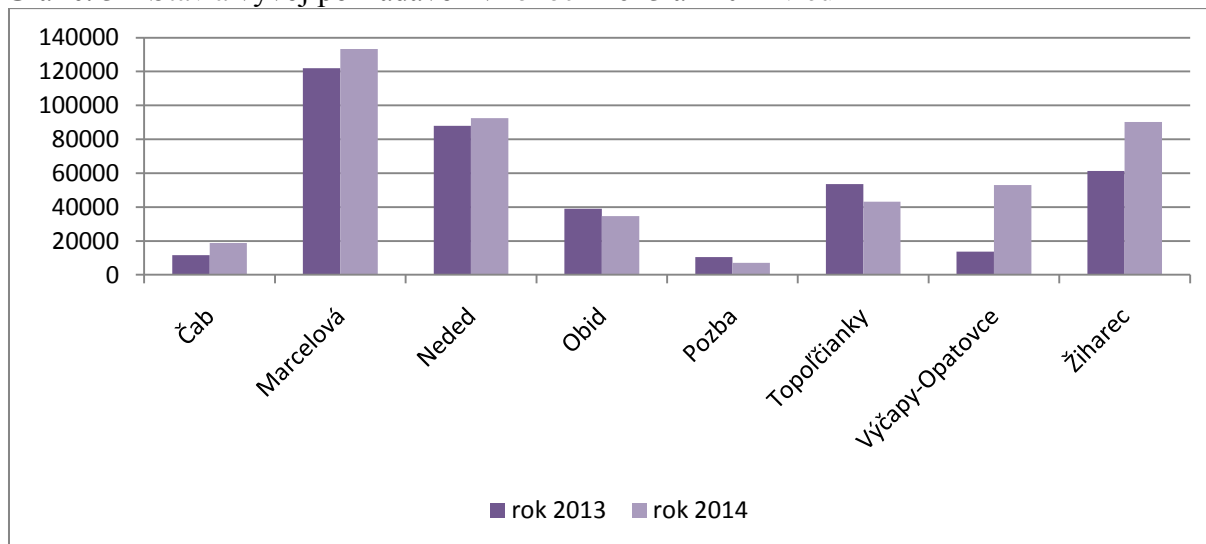
Z pohľadu prínosu predaja a prenájmu obecného majetku pre obec, resp. či bol prevod majetku realizovaný vo verejnom záujme, nebol v ôsmich prípadoch verejný záujem jednoznačný (predaj pozemku s viničom, predaj pozemkov, ktoré mali nadobúdatelia v susedstve, prenájom priestorov a pozemkov dlhodobo nevyužívaných).

Analýza stavu a vývoja pohľadávok

Kontrolované subjekty evidovali k 31.12.2014 pohľadávky spolu v sume viac ako 472 tis. eur, čo predstavovalo medziročný nárast pohľadávok o viac ako 72 tis. eur. Dlhodobé pohľadávky evidovali obce Čab a Obid v rozpore s postupmi účtovania. Medziročný pokles pohľadávok bol zaznamenaný v troch obciach (Obid, Pozba, Topoľčianky). V ostatných kontrolovaných subjektoch pohľadávky medziročne vzrástli.

Prehľad o stave pohľadávok a o jeho medziročnom vývoji je uvedený v grafe č. 3.

Graf č. 3 – Stav a vývoj pohľadávok v rokoch 2013 až 2014 v eur

Kontrolou správnosti evidencie a nakladania s pohľadávkami bolo zistené porušenie zákona o účtovníctve, keď v obci Obid nesprávnym účtovaním vznikol rozdiel v evidencii pohľadávok.

Kontrolované subjekty s výnimkou obcí Pozba, Marcelová, Čab a Obid využívali pri vymáhaní pohľadávok po lehote splatnosti všetky právne prostriedky na ochranu majetku. Vymáhanie pohľadávok bolo najčastejšie riešené posielaním výziev, upomienok a dohodnutím splátkových kalendárov. Ak tieto postupy neboli úspešné, vymáhali kontrolované subjekty nedoplatky súdnou cestou, resp. exekučným konaním.

5. Vnútrotný kontrolný systém

Hodnotenie vnútorného kontrolného systému z hľadiska jeho účinnosti bolo realizované preverením kvality nástrojov, postupov a metód, ktoré boli použité v rámci finančného riadenia. Vnútrotný kontrolný systém obcí bol tvorený kontrolnými činnosťami, ktoré zabezpečovalo najmä zastupiteľstvo, hlavný kontrolór a zamestnanci kontrolovaných subjektov v zmysle zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite, zákona o obecnom zriadení a príslušných interných predpisov.

Preverené bolo vykonávanie finančnej kontroly a vymedzenie pôsobnosti jednotlivých kontrolných orgánov. V kontrolovaných obciach pôsobili v kontrolovanom období hlavní kontrolóri, ktorí okrem iného vykonávali následnú finančnú kontrolu. Priebežná finančná kontrola nebola vykonávaná ani v jednej z ôsmich obcí. Nedostatky vo vnútornom kontrolnom systéme boli zistené vo všetkých kontrolovaných subjektoch.

Kontrolou boli zistené nasledovné porušenia zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite:

- v obciach Neded a Obid nebola v obci vytvorená dostatočná organizačná štruktúra na to, aby bola predbežná finančná kontrola vykonávaná predpísaným spôsobom,
- v šiestich obciach (Čab, Marcelová, Obid, Pozba, Výčapy - Opatovce, Žihárec) na vybraných faktúrach alebo na predložených zmluvách nebola vykonaná predbežná finančná kontrola,
- v obciach Neded a Čab vykonávali predbežnú finančnú kontrolu na dodávateľských faktúrach starostovia,
- v obci Topoľčianky v zmysle smernice o vykonávaní finančnej kontroly overovanie a schvaľovanie dodávateľských zmlúv, výsledkov prieskumu trhu a verejných obstarávaní bol kompetentný vykonávať starosta obce,
- v obci Čab hlavný kontrolór nevypracovával dokumentáciu z vykonaných kontrol,
- v obci Obid predložené záznamy a správa o výsledku kontroly neobsahovali písomné potvrdenie o prevzatí správy kontrolovaným subjektom,
- v siedmich obciach (Čab, Marcelová, Neded, Obid, Pozba, Topoľčianky, Výčapy - Opatovce) bola v niektorých prípadoch predbežná finančná kontrola vykonávaná nesprávne, neúplne alebo nedôsledne, t. j. formálne.

Zistené boli aj nasledovné porušenia zákona o obecnom zriadení:

- obce Topoľčianky nemala vypracovaný organizačný poriadok a obce Čab, Žihárec a Neded v organizačnom poriadku nemali stanovený počet zamestnancov a ich pracovné činnosti,
- v obci Čab nebola kontrolnej skupine predložená dokumentácia hlavného kontrolóra z vykonaných kontrol,
- v dvoch obciach (Čab a Obid) hlavný kontrolór nepredložil obecnému zastupiteľstvu správu o kontrolnej činnosti za rok 2014,
- v obci Neded hlavný kontrolór predložil obecnému zastupiteľstvu správu o kontrolnej činnosti za rok 2014 po stanovenej lehote, t. j. 60 dní po uplynutí kalendárneho roka,
- v obci Obid nebolo vypracované odborné stanovisko hlavného kontrolóra k návrhu rozpočtu obce pred jeho schválením v obecnom zastupiteľstve,
- v obci Pozba hlavný kontrolór nepredložil obecnému zastupiteľstvu návrh plánu kontrolnej činnosti na I. a II. polrok 2014, nepredložil stanovisko k návrhu záverečného účtu obce za rok 2013,
- obce Čab a Neded nevedeli preukázať predkladanie výsledkov kontrol hlavným kontrolórom priamo obecnému zastupiteľstvu na jeho najbližšom zasadnutí.